

העונש שהוטל עליהם. שלוש בכורות בזו אחר זו — טארטיף, הביקור ועכשיו ה־כיבשה — מתעללות בהם באכזריות. ואילו הם — יושבים בשקט, בולעים את התרופה המרה ומוחאים כפיים בנימוס בסוף ההצגה.

ואם מתקבל אולי על הדעת שקומדיה מלפני 400 שנה או דרמה אמריקאית מודרנית אינן נוגעות במיוחד ליושבים באול־מות התיאטרון שלנו (זה לא מוכרח להיות כך, אולם זה מה שקורה), הרי הכיבשה צריך היה לזעזע את אמות הסיפים. שערו בנפשכם: טרגדיה שכל כולה כאב העם היהודי אשר אינו יכול להיפטר ממורשת הבורות ומן המעמסה שהטילה עליו ההיס־טוריה, ועם זאת גם אינו יכול לחיות עם אותה טרגדיה.

דיקלומים בומבסטיים. כל זה מס־תבר לך שעה שאתה מעיין בתוכניה, לפני עלות המסך. עד כאן הכל שפיר. מדוע לא יכתבו מחזה על נושא זה, שהוא ללא ספק חשוב לכולנו? ואז כבים האורות, גדלקים הזרקורים, ומתחילה הטרגדיה ה־גוראת.

בכל המובנים. אתה מחפש בגרות דמות אחת שתדבר אל הלב, ואינך מוצא אלא דיקלומים ארוכים, בומבסטיים ומעייפים. אתה רוצה לשמוע דיאלוג שיוכיל שיחה בין שני אנשים, מוצא במקום זה הכרזות שהיו כמעט מצחיקות, לולא ידעת שאין בעצם שום דבר מצחיק בהם.

השחקנים מנסים למלא בנסיון בימתי אישי את מה שחסר בטקסט, ומאחר ומר־ביתם חסרים נסיון כזה, התוצאה ברורה. ואשר לרעיון הפילוסופי שעליו בנוי כל ארמון הקלפים; יש במורשת העם היהודי הריבה יותר מאשר התופעות החיצוניות שמוזכרות במחזה. ואחת התכונות המאפיינות את אותה המורשת, היא כוח הסבל שלו.

זה אולי גם ההסבר לאהבה בה מקב־לים צופי התיאטרון את האסון הזה.

הקללות

החינוכיות

„השפה העברית לא המציאה קללות — ולילדים אין קללות בכלל. המורים אומרים שאסור לקלל. בכל זאת, הילד הישראלי מקלל. חמור, אידיוט, פסיכי. הוא לא מבין את המשמעות המדויקת, אבל לקלל הוא מוכרח. המצאתי איפוא מילון של קללות לילדים.“

דברי שלמה־לה בר־שיבט, מחבר המחזה

תגלית חגיית (עם ברי־שיבט) להגיד „חמור“, „אידיוט“ או „טוטוטס“

תיאטרון

פעמיים

רבקה רו

„הפתח זה דבר רע מאד. פעם, באיסטנבול, באה מגיפת הדבר. מה לעשות? קרא המלך לדבר ושאל אותו דוגרי: כמה אני שים אתה הושב להרוג? ענה: אלוהים צוה אותי להרוג 500 איש. אמר לו המלך תחתום לי שלא תהרוג יותר. התם.“

„עברו יומיים, מה אני לך? בר מינך, בר מינך, פישקאדו אי לימון — מתו 1000 אנשים. כעס המלך וקרא לדבר: תא־“

רבקה רו בתור ויקטוריה תוך שניות, מגברת נאוהה —

רבקה רו בתור סולטנה — לאידישע מאמע

מר לי: לא הבטחת לי שתהרוג רק 500? ענה הדבר: הבטחתי וקימתי. שאל המלך: וממה מרני 500 האחרים? ענה לו ה־דבר: אדוני המלך, האחרים מתו מן הפחד! מזה תראו כמה הפחד מסוכן.“

אידישע מאמע בספרדית. כזו דרכה של אמא סולטאנה משכונת הספרי־דים העתיקה בירושלים. כשהיא מלמדת את שכנתה, מרקאדה, קצת חכמת חיים. וסולי־טאנה זו, המשקה את עציציה הלבנים בח־צלה, יודעת לעשות חאלקום ופאסיטיליקום, דואגת לילדיה, תופרת, רוקמת ומכבסת, אידישע מאמע מדברת ספרדית. זוהי לא אחרת מאשר הזמרת־שחקנית רבקה רו (גבירתי הנאוהה).

אשה אחרת בבוסתן הספרדי של יצחק נבון, היא ויקטוריה. צעירה, יפה ומושכת. זו האשה שריכלו עליה, השקו בה, ולא שכחו אותה לעולם. גם ויקטוריה היא רב־קה רו. נדמה איתה, שהמשימה הקשה ביותר המוטלת על רבקה רו הפעם היא החלפת זהויות. תוך שניות מעטות עליה להפוך מויקטוריה לסולטאנה ולהיפך. נכון אמנם שהפאה הנוכרית עוררת לה להזדקן, אבל איפור אי־אפשר להחליף תוך שניות. אם היא בכל זאת מצליחה להשתנות כל־כך (ראה תמונות) — או מגיע לה כל הכבוד.

אסון

לא כיבשה

הכיבשה (הצגת בכורה, התיאטרון העירוני חיפה). אין לדעת מה החטא שחט או בני ישראל לתיאטרות שלהם, אבל היה זה כנראה חטא כבד, אם לשפוט לפי

השבוע הפיק תועלת מדובה מנסיון החיים שרכשת ומרגישותך הטבעית. ההחלטה שי־תיאלץ להחליט תהיה נכונה, למרות שי־בלבך ספקות בקשר ל־השלווה לה אתה זוכה בחיך המשפחתיים תימשך, ויחסיך עם בן זוגך יתהדקו עוד יו־תר. בת מאננים — א־“

מון היתר שאת רוחשה לחברותיך יפגע באהב־תך החדשה. אל תשתפי אותו בחיך הפרטיים ואל תשמעי לעצותיהן. נהגי כפי שליבך מכתוב לך. אל תתני לו לחוש כי יש שותפים לענייניכם הפרטיים.

★ ★ ★

חוסר אומץ לב יגרום לך סבל נוסף השבוע, אין טעם למשוך הרפתקה מ־עבר לראוי לה, ואין מנוס מנקיטת צעדים כדי לחסוך לעצמך שברון לב גדול עוד יותר. אל תאמיני ב־“

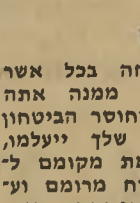

מה שניעים לך להא־מין, אלא עמוד פנים אל פנים עם האמת, ונהג בהתאם. הצלחה גדולה בחיך החבר־תיים תפצה אותך ב־“

סוף השבוע על הסבל העובר עליך בי־ימים אלה. הפתעה נכונה מבן־תאומים.

★ ★ ★

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

★ ★ ★

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

★ ★ ★

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

★ ★ ★

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

★ ★ ★

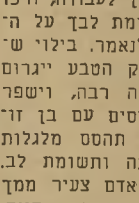
אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

★ ★ ★

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

★ ★ ★

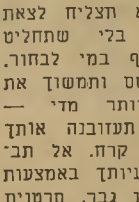
אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

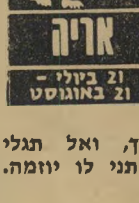
אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

★ ★ ★

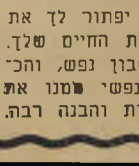
אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

★ ★ ★

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

אתה מפתח להסתבך, ובורח מהאהבה שאתה רוחש לבן זוגך החדש, אם תמשיך להתחסן אליו בשוויון נפש, י־פש לו מישהו אחר, ו־אתה תשאר לבד. פגי־שה מקרית עם ידיך ותיק תפתח בפניך אפי־שרויות חדשות בעולמך העסקי. בת קשת — למרות שאינך בטוחה בכך — הוא אוהב אותך מאד, וסמני ה־התרחקות שהוא מגלה מעידים אך ורק על הבלבול הנפשי בו הוא נתון. היי סבלנית והמסבר יחלוק.

★ ★ ★